

JOGI FÓRUM PUBLIKÁCIÓ

A szabadságelvonással járó legenyhébb büntetések végrehajtásának szabályai

Szerző:

dr. Nagy Ildikó

bírósági titkár

Debrecen, 2019. október

I. Bevezetés

Tanulmányom apropóját az adta, hogy a jogalkotó új büntetési nemként vezette be 2013. július 1-jétől (a szabálysértési jog területéről már ismert elnevezésű) elzárás büntetést a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) szankciórendszerébe.

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs.tv.) 2012. április 15-ei hatályba lépését követően a szabálysértési elzárást nevesítette a szabadságelvonással járó büntetések körében. Ez a szankció megmaradt a szabálysértési jog területén, míg a fent említett elzárás büntetés a Btk. részét képezte.

Dolgozatomban azt vizsgálom, hogy a büntetőjog és a szabálysértési jog fenti két szankciója a végrehajtás során milyen hasonlóságokat és különbségeket mutat. Először a büntetés-végrehajtás kialakulásának történetét mutatom be, kitérve a hazai és a nemzetközi jogi szabályozásra. Továbbá arra a kérdésre is keresem a választ, hogy a szabálysértési jog és a büntetőjog egyre szorosabb kapcsolatára utaló jogirodalmi állásfoglalások a végrehajtás szabályaiban is tetten érhetőek-e.

II. A büntetés-végrehajtás kialakulásának történeti előzményei

A büntetés-végrehajtás a törvények megjelenése óta létezik. Szent István király törvénybe foglalta, hogy aki előírásait megszegi, az kerüljön elzárásra, míg Szent László király törvényeiben fellelhető a tömlöc, illetve a börtön megfogalmazás, ekként már a XI. századtól beszélhetünk börtönbüntetésről. A középkorban alapvetően a várak és erődítmények tömlöcei szolgáltak börtönként, majd a későbbi korok törvényhozásának köszönhetően megnőtt az igény az ilyen jellegű létesítmények építésére is¹.

A Corpus Juris Hungarici (1723) az első magyar joggyűjtemény, amely deklarálta a szabadságvesztés büntetést. Az első országos jellegű fenyítőház 1772-ben nyitotta meg kapuit Szempczen (ma: Szenc), működése 1832-ben szűnt meg, a megnövekedett rabtartási költségekre hivatkozva. Sajátos keveréke

---

¹<https://bv.gov.hu/hu/a-kezdetek>

volt a mai börtönnek és a javítóintézetnek, valamint a dologházak ismertető jegyeit is fellelhetjük benne².

A reformkorban (1841 és 1843 között) elkészült egy új börtönügyi törvényjavaslat, amely a halálbüntetést kiiktatta és a szabadságvesztés-büntetés mellett foglalt állást, tíz börtön felállításáról is rendelkezve. A mérföldkőnek számító törvényjavaslat, a szabadságharc leverését követően csak javaslat szintjén maradt, figyelemmel arra, hogy az ország kénytelen volt elfogadni az osztrák birodalmi büntető törvénykönyvet. A költséghatékonyság és az időtakarékoság szempontjait szem előtt tartva fegyintézeté alakították át a régi várakat és más közintézményeket (1854 és 1858 között).

A kiegyezést követő büntetőjogi kodifikáció eredményeként született meg az 1878. évi V. törvény, a Csemegi-kódex. A kódex a szabadságvesztés büntetés öt különálló nemét határozta meg: fegyház, államfogház, börtön, fogház, elzárás. A kódex nagy hangsúlyt fektetett az elítéltek fokozatos közelítésére a szabad életkörülményekhez, ekként a szabadságra bocsátás elé az úgynevezett közvetítő intézetet iktatták be³. Az I. világháborúig kiteljesedő börtönhálózat 9 országos fegyintézetből, 65 törvényszéki és 315 járásbírósi fogházból állt⁴.

Jelentős változást hozott az 1951. január 1-jén hatályba lépett 1950. évi II. törvény, amely a Csemegi-kódex egész büntetési rendszerét eltörölte. Az új szabályozás egy szabadságvesztési nemet ismert, a börtönt. 1952-ben a börtönügy szervezete a Belügyminisztérium felügyelete alá került, míg a központi irányításra létrehozták a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságát.

Az 1961. évi V. törvény által megkülönböztetett két fokozat a börtön és a büntetés-végrehajtási munkahely volt, majd 1963-tól az Igazságügy-miniszter felügyelete és irányítása alá került a magyar börtönügy⁵.

---

²https://www.jogiforum.hu/files/publikaciok/hodosy_annamaria__a_szabadsagvesztesrol_es_anna_alternativairrol%5bjogi_forum%5d.pdf

³<https://bv.gov.hu/hu/a-csemegi-kodex>

⁴ 1883-ban létesítették a kishartai mezőgazdasági jellegű közvetítő intézetet (ma: Állampusztá), 1885-ben a csillagrendszerben épített Szegedi Kerületi Börtönt, 1886-ban a Sopronkőhidai Fegyintézetet, 1892-ben a Budapesti Törvényszéki Fogházat (Markó utca) 1896-ban a Budapesti Gyűjtőfogházat, 1906-ban az Igazságügyi Megfigyelő és Elmeógyógyító Intézetet.

⁵ https://www.jogiforum.hu/files/publikaciok/hodosy_annamaria__a_szabadsagvesztesrol_es_anna_alternativairrol%5bjogi_forum%5d.pdf

A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény, a szabadságvesztés végrehajtási fokozatait fegyházban, börtönben és fogházban határozta meg, míg a büntetések és az intézkedések végrehajtásáról az 1979. évi 11. törvényerejű rendelet rendelkezett.

Az 1978. évi IV. törvény 1979-es hatálybalépését követően több száz alkalommal módosult, amely indokoltá tette a társadalmi változásoknak megfelelő törvény megalkotását. Ekként született meg a jelenleg hatályos 2012. évi C. törvény, a Büntető Törvénykönyvről, majd ezt követte a 2015. január 1-jétől hatályos a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (a továbbiakban: Bv.tv.).

A büntetés-végrehajtás vonatkozásában az irányadó hazai szabályozást leginkább az Európa Tanács dokumentumai határozzák meg, ekként kiemelést érdemel az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt egyezmény és az ahhoz tartozó nyolc kiegészítő jegyzőkönyv (kihirdette: 1993. évi XXXI. törvény). Az alapvető emberi jogokat védő nemzetközi dokumentumok közül meg kell említeni továbbá az ENSZ egyezményeit, az 1966. december 16-án elfogadott Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányát (kihirdette: 1976. évi 8. törvényerejű rendelet), a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetések vagy bánásmódok elleni nemzetközi Egyezményt (kihirdette: 1988. évi 3. törvényerejű rendelet), továbbá a New Yorkban, 1989. november 20-án kelt, a gyermek jogairól szóló Egyezményt (kihirdette: 1991. évi LXIV. törvény) és a New Yorkban, 2006. december 13-án elfogadott, fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló Egyezményt (kihirdette: 2007. évi XCII. törvény)⁶.

A fiatalkorú bűnelkövetők vonatkozásában az igazságszolgáltatással kapcsolatos minimális szabályokat tartalmazó gyűjtemény, az 1985.évi Pekingi szabályok elnevezésű dokumentum, valamint a fent említett 1989. évi New Yorki Egyezmény. Mindkét nemzetközi dokumentumban megfogalmazott alapvető követelmény az, hogy a szabadságelvonással járó jogkövetkezmények csak úgynevezett ultima ratioként, azaz végső megoldásként alkalmazhatóak, és ezzel párhuzamosan az alternatív

---

⁶ a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény Általános Indokolása

szankciókat, a diverziós (a büntetőeljárás lefolytatásától eltekintő) megoldásokat kell előtérbe helyezni.

A Pekingi Szabályok a tisztességes és humánus bánásmódra helyezik a hangsúlyt, a fiatalkorúakkal szemben alkalmazott szankciónak továbbá az elkövetett bűncselekmény súlyával arányosnak, azaz proporcionálisnak kell lennie, illetőleg a társadalom szükségleteivel és a fiatalkorú körülményeivel is arányban kell állnia. A Pekingi szabályok kettős követelménye, hogy a szabadságvesztés csak a legvégső szankció lehet és a lehető legrövidebb ideig tarthat.

A New Yorki Egyezmény a bánásmód tekintetében az emberi jogokat, az emberi méltóságot, a humanizmust és a jogállamiságot helyezi a középpontba a célszerűséggel szemben, mivel a fiatalkorúak különleges védelemre szorulnak. Az egyezmény szintén kimondja, hogy fiatalkorúval szemben a szabadságvesztés csak a legrövidebb időtartamban alkalmazható. A fiatalkorú vonatkozásában alkalmazott szankció megválasztásánál a megmentés és a nevelés szempontjait kell érvényre juttatni, nem pedig a megtorlást. Ekként a nevelő jellegű, reparatív szankciókat kell alkalmazni, a felnőttekkel szemben alkalmazott represszív szankciók helyett. Ezen túl a nevelő jellegű cél az egész büntetőeljárás során érvényesül, a büntetőeljárás nem csak a büntetőjogi felelősség szempontjából releváns tények feltárására szorítkozik, hanem a fiatalkorú az egész eljárás során érzékelje a nevelési célt, akár a bírósági tárgyaláson a kihallgatási módszer megválasztásán, akár a bíró stílusán, és a tárgyalás légkörén keresztül. Vannak azonban a fiatalkorúak között is olyan bűnelkövetők, akik kiemelkedő tárgyi súlyú, élet elleni vagy vagyon elleni sorozat-bűncselekményeket követnek el, anélkül, hogy felelősségüket elismernék vagy bánalmat éreznének az áldozataik iránt, velük szemben csak a végrehajtandó szabadságvesztés lehet az egyetlen megoldás.

III. Jogszabályi háttér

Az elzárás és a szabálysértési elzárás büntetések tekintetében a Bv.tv.-ben találunk a végrehajtásra vonatkozó rendelkezéseket. Az elzárás esetében a Bv.tv. Második Részének VII. Fejezete, míg a szabálysértési elzárás esetében a Bv.tv. Ötödik Részének XXXIII. Fejezete tartalmaz előírásokat.

Fentiekén túl részletszabályokat találunk a szabálysértési elzárás végrehajtására a Szabs.tv. Harmadik Részének XXII. Fejezetében is.

A végrehajtást fogatosító intézetekre vonatkozóan jogforrás volt először a szabálysértési elzárás végrehajtását fogatosító intézetek kijelöléséről szóló 42/2012. (III.20.) Korm. rendelet, hatályon kívül helyezését követően az elzárás és a szabálysértési elzárás végrehajtását fogatosító intézetek kijelöléséről szóló 173/2013. (V.30.) Korm. rendelet, amelyet a 333/2014. (XII.18.) Korm. rendelet 2015. január 1-jétől helyezett hatályon kívül.

Részletszabályokat a büntetőjog területén 2015. január 1-jétől 2018. július 1-jéig hatályos a szabadságvesztés, az elzárás, a rendbíróság helyébe lépő elzárás, az előzetes letartóztatás és a szabálysértési elzárás végrehajtását fogatosító büntetés-végrehajtási intézetek kijelölésének szabályairól szóló 55/2014. (XII. 5.) BM rendelet tartalmazott.

Jelenleg hatályos rendelkezéseket azonban a szabadságvesztés, az elzárás, a rendbíróság helyébe lépő elzárás, a letartóztatás és a szabálysértési elzárás végrehajtását fogatosító büntetés-végrehajtási intézetek kijelölésének szabályairól 16/2018. (VI. 7.) BM rendeletben és a szabálysértési elzárás végrehajtásának részletes szabályairól szóló 57/2014.(XII.5.) BM rendeletben találunk.

IV. Elhatárolás

1. Elzárás

A büntetőjogi elzárás szankció áthidaló szerepet tölt be a szabadságvesztés és a szabadság elvonásával nem járó szankciók között. Jogi jellegét tekintve leginkább atipikus szabadságvesztésként lehet azonosítani. Kizárólag bíróság szabhatja ki, olyan büntetés-végrehajtási intézetben hajtható végre a bíróság jogerős határozata alapján, amit a végrehajtásra külön kijelöltek. A végrehajtás megkezdése érdekében a büntetés-végrehajtási csoport intézkedik. Időtartama minimum öt, maximum kilencven (fiatalkorúak esetén minimum három, maximum harminc) nap.

2. Szabálysértési elzárás

A szabálysértési elzárás a legsúlyosabb szabálysértési büntetés. Kizárólag bíróság, tárgyaláson szabhatja ki. Időtartama minimum egy, maximum hatvan (fiatalkorúak esetén harminc) nap. Halmazati büntetés esetén kilencven (fiatalkorúaknál negyvenöt) nap, amelybe bele kell számítani az elrendelését megelőző szabálysértési őrizetben töltött teljes időt és a négy órát meghaladó előállítás tartamát.

A szabálysértési eljárásban akkor is sor kerülhet a szabadság ideiglenes elvonására, ha a szankcióként alkalmazott pénzbírság, illetve helyszíni bírság befizetése, vagy a kiszabott közérdekű munka végrehajtása elmarad. Átváltoztatás esetén egy napi szabálysértési elzárásnak ötezer forint pénzbírság, illetve helyszíni bírság, valamint hat óra közérdekű munka felel meg.

Az elkövető lakóhelye, tartózkodási helye, ennek hiányában az elkövetés helye szerint illetékes általános szabálysértési hatóság gondoskodik a szabálysértési elzárás végrehajtásáról, valamint a tizennegyedik életévét betöltött kiskorú gyermekét egyedül nevelő szülővel, gyámmal szemben elrendelt szabálysértési elzárás esetén a gyámhatóság értesítéséről.

V. Jogerő

*„A jogrend fenntartására irányuló tevékenység egyik eszköze a jogerő. A jogerő a bírósági határozat stabilitásának követelménye mellett azon a benne rejlő feltételezésen alapszik, hogy a határozat törvényes.”*⁷ Ekként elmondható, hogy a jogerő az egyes döntéseket olyan joghatással ruházza fel, amely a jogbiztonságot biztosítja⁸.

A végrehajtás a bíróság jogerős határozatán alapul. A jogerőt és végrehajthatóságot a határozat eredeti példányára vezetett záradék tanúsítja. A jogerős határozatot az elítélttel, illetve az elkövetővel közölni kell.

---

⁷Elek Balázs: A jogerő a büntetőeljárásban. 14. oldal
http://debreceniitlotabla.birosag.hu/sites/default/files/field_attachment/a-jogero-a-buntetoeljarasban-1-14.pdf

⁸Elek Balázs: A jogerő a büntetőeljárásban. 9. oldal
http://debreceniitlotabla.birosag.hu/sites/default/files/field_attachment/a-jogero-a-buntetoeljarasban-1-14.pdf

1. Elzárás

Büntető ügyben a bíróság, tárgyaláson elzárásra ítélni a terheltet. *„Akivel az elsőfokú bíróság az ítéletet kihirdetés útján közli, a fellebbezését nyomban bejelentheti vagy erre három munkanapot tarthat fenn. E határidő elmulasztása miatt nincs helye igazolásnak. A kézbesítés útján közölt ítélet ellen nyolc napon belül lehet fellebbezést előterjeszteni. Ez a rendelkezés irányadó akkor is, ha az elsőfokú bíróság az ítélet rendelkező részét kézbesítés útján közli.”*⁹.

Tárgyalás mellőzésével, az ügyiratok alapján büntetővégzés keretében elzárás nem szabható ki, ugyanis végrehajtható, szabadságelvonással járó szankció kiszabására tárgyaláson kívül nincs lehetőség.

2. Szabálysértési elzárás

Szabálysértési ügyben a szabálysértési elzárást az eljárás alá vont személlyel szemben a bíróság tárgyaláson, a rendes eljárás szabályai szerint vagy bíróság elé állítás keretében szabhat ki. Amennyiben a bíróság a rendes eljárás szabályai szerint tartott tárgyalást, végzésével szemben, annak közlésétől számított nyolc napon belül, halasztó hatályú fellebbezést nyújthatnak be az arra jogosultak¹⁰. Bíróság elé állítás keretében nyomban bejelentett fellebbezésnek van helye¹¹. A Szabs.tv. 138.§ (1) bekezdés b) pontja értelmében a végzés - ha ellene határidőben nem terjesztettek elő jogorvoslatot - a jogorvoslat benyújtására nyitva álló határidő leteltét követő napon jogerős.

A pénzbírság, a helyszíni bírság, illetve a közérdekű munka szabálysértési elzárásra átváltoztatása esetén a Szabs.tv. 138.§ (1) bekezdés a) pont szerint a bíróság végzése a meghozatala napján jogerős, mert a szabálysértési elzárásra átváltoztatás tárgyában hozott végzéssel szemben nincs helye jogorvoslatnak¹².

---

⁹a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 582.§ (1) és (3) bekezdés

¹⁰az eljárás alá vont személy és a képviselője, az előkészítő eljárást lefolytató szerv (lásd: Szabs.tv. 121.§ (1) bekezdés)

¹¹Szabs.tv. 125.§ (4) bekezdés

¹²Szabs.tv. 141.§ (13) bekezdés g) pont

VI. Fogamatba vétel

1. Végrehajtási sorrend¹³

A szabálysértési elzárásokat a bírósági határozatok érkezési sorrendjében kell végrehajtani. Ha egyidejűleg több szabálysértési elzárás végrehajtásáról érkezik bírósági határozat, először a büntetésként kiszabott szabálysértési elzárást kell végrehajtani. Több büntetésként kiszabott szabálysértési elzárás közül először azt kell végrehajtani, amelyiknek a tartama hosszabb. A közérdekű munka, pénzbírság, helyszíni bírság helyébe lépő szabálysértési elzárások közül először a hosszabb tartamút kell végrehajtani.

Ha a szabálysértési elzárás végrehajtása alatt előzetes letartóztatás, szabadságvesztés, elzárás, kényszergyógykezelés, javítóintézeti nevelés végrehajtása iránt érkezik értesítés, a szabálysértési elzárást az értesítésnek a szabálysértési elzárást fogamatosító szervhez érkezésének napjával meg kell szakítani.

Amennyiben az elkövetővel szemben az előzetes letartóztatást megszüntetik, javítóintézetből elbocsátják vagy ideiglenesen elbocsátják, a szabálysértési elzárás végrehajtása érdekében a büntetés-végrehajtási intézetbe átkísérik. Ezzel szemben, ha a menekültügyi őrizet vagy az idegenrendészeti őrizet végrehajtása során érkezik határozat a szabálysértési elzárás végrehajtására, a határozat megérkezésének napján meg kell szakítani a menekültügyi őrizetet, illetve az idegenrendészeti őrizetet és a következő naptól a szabálysértési elzárást kell végrehajtani.

2. Általános szabályok

A szabálysértési elzárás fogamatba vételének szabályai attól függően alakulnak, hogy az elkövető szabálysértési őrizetben van-e a határozat jogerőre emelkedésekor.

Amennyiben szabálysértési őrizetben van, az elkövetőt a rendőrség adja át a büntetés-végrehajtási

---

¹³Bv.tv. 14.§

intézetnek, illetve amennyiben annak feltételei fennállnak rendőrségi fogdára kell szállítani. Ha más ügyben szabálysértési elzárását tölti, vagy más szabadságelvonással járó büntetést vagy intézkedést foganatosítanak vele szemben, akkor a jogerős határozatot a foganatosító büntetés-végrehajtási intézetnek kell megküldeni.

Amennyiben az elkövető nincs szabálysértési őrizetben, a szabálysértési hatóság hívja fel - a jogerős határozat kézbesítésével együtt -, hogy a megjelölt napon, a meghatározott büntetés-végrehajtási intézetben jelentkezzen. A felhívást úgy kell kézbesíteni, hogy az elkövető azt legalább a jelentkezésre meghatározott időpont előtt nyolc nappal megkapja. A szabálysértési hatóság egyidejűleg intézkedik a jogerős bírósági határozatnak a büntetés-végrehajtási intézet részére történő megküldéséről is.

Ha a szabálysértési hatóság a foganatba vételről értesítést nem kap, akkor haladéktalanul intézkedik az elkövető elővezetése iránt. Sikertelen elővezetést öt nap múlva megismétlik, a megismételt elővezetés sikertelensége esetén pedig az elkövető körözését rendelik el.

A pénzbírság, helyszíni bírság, illetve közérdekű munka helyébe lépő szabálysértési elzárás végrehajtásának szabályai annyiban térnek el a fentebb ismertetettől, hogy ezekben az esetekben a szabálysértési hatóság a büntetés-végrehajtási intézet részére az átváltoztatásról rendelkező határozat mellett megküldi a pénzbírságról vagy a közérdekű munkáról rendelkező határozatot, illetve a helyszíni bírság kiszabásáról szóló nyomtatványt. Az elkövetőnek küldött felhíváshoz pedig a kitöltött készpénz átutalási megbízást is mellékel. Ugyanakkor lehetőséget kell biztosítani az elkövető részére, hogy akár az elővezetés foganatosítása közben is megfizesse a pénzbírságot, illetve a helyszíni bírságot. Ha ennek eleget tesz, az elővezetése nem foganatosítható, ha részben tesz eleget, a fennmaradó összegre vonatkozó, a Szabs.tv. 12.§ (1) bekezdése szerinti átváltási kulcs alkalmazásával megállapított időtartamban kell végrehajtani a szabálysértési elzárást.

3. Befogadás

A befogadást a büntetés-végrehajtási szerv hivatali munkarendjében kell végrehajtani, de elzárás végrehajtása esetén - elsősorban praktikus vagy jogbiztonságra visszavezethető okok miatt - ettől el

lehet térni.

A szabálysértési elzárás esetében is előírás, hogy a befogadás során az elkövető személyazonosságát ellenőrizni kell. Ha a személyazonossággal kapcsolatban kétség merült fel, az érintett személyazonosságának megállapítása érdekében a büntetés-végrehajtási intézet a székhelye szerint illetékes rendőri szervet keresi meg.

Befogadás esetén az orvos írásban állást foglal arról, hogy az elkövető közösségben elhelyezhető vagy elkülönítése indokolt. Az elkövetőt tájékoztatják a befogadást követően jogairól és kötelezettségeiről és nyilatkoztatják arról, hogy a munkáltatásban részt kíván-e venni.

Nincs helye befogadásnak:

- ha a bíróság határozata a büntetés-végrehajtási intézethez nem érkezett meg és azt az elkövető sem hozta magával
- ha orvosi vizsgálat megállapítja, hogy súlyos betegségben szenved, amely miatt sürgősségi ellátásra, kórházi ápolásra szorul
- igazolással bizonyítja, hogy a felügyeletre, folyamatos ápolásra, illetve gondozásra szoruló hozzátartozója a szabálysértési elzárás végrehajtása esetén felügyelet nélkül maradna
- Bv.tv. 433.§ (3) bekezdés¹⁴ szerinti körülmény valamelyike fennáll.

4. Elhelyezés, elkülönítés

A szabálysértési elzárást az elzárásra vonatkozó fogva tartási keretek között kell végrehajtani, míg az elzárás végrehajtására a szabadságvesztés fogház fokozatára irányadó szabályokat kell alkalmazni. A fogház mögöttes szabályainak alkalmazása Háger Tamás szerint nem azt jelenti, hogy az elzárás végrehajtási fokozata fogház. Ugyanis az elzárás sajátos szabályozással bíró önálló büntetés, nincs szükség és lehetőség sem a végrehajtási fokozatának megállapítására, függetlenül attól, hogy egyes, külön nem szabályozott kérdésekben a fogház végrehajtására vonatkozó szabályok az irányadók¹⁵.

---

¹⁴Ha az elkövető a szabálysértési elzárást kiszabó határozat jogerőre emelkedését követően egy évet meghaladó időt töltött szabadságvesztésben, elzárásban, javítóintézeti nevelésben vagy letartóztatásban vagy a szabálysértési elzárás kiszabását kizáró körülmény következett be vagy a Szabs. tv. 24. §-ában meghatározott elévülés bekövetkezett.

¹⁵Dr. Háger Tamás: Új büntetési nem a büntető törvényben: az elzárás 18.oldal
http://debreceniitlotabla.birosag.hu/sites/default/files/field_attachment/ht_elzaras_szoveg.pdf

Az elzárásra ítélték és a szabálysértési elzárást töltő elkövetők együtt helyezhetők el, de a végrehajtás során el kell különíteni őket

- a szabadságvesztésre ítéltektől (azonban a szabadságvesztésre ítéltekkel együtt dolgozhatnak),
- az előzetesen letartóztatottaktól,
- a férfiakat a nőktől,
- a fiatalkorúakat a felnőtt korúaktól,
- a dohányzókat a nem dohányzóktól és
- a fertőző betegeket a nem fertőző betegektől.

A szabálysértési elzárás végrehajtása során az elkövetőt egyedül, ha ennek feltételi hiányoznak, akkor közösen kell elhelyezni a büntetés-végrehajtási intézet lakóhelyiségeiben vagy a rendőrségi fogda zárkáiban. Az évszaknak megfelelő saját ruháját viselheti. Ha nincs az évszaknak megfelelő saját ruhája vagy az használhatatlan, formaruházattal kell ellátni. Munkavégzés esetén részére formaruhát vagy védőruhát kell biztosítani.

Ugyanakkor közösen vehet részt az elítéltekkel és az előzetesen letartóztatottakkal - a munkáltatás mellett - a szabálysértési elzárást töltő elkövető a szabadidős, kulturális, sport és egyéb rendezvényeken is.

VII. A végrehajtás helye

1. Elzárás

Minden esetben a büntetés-végrehajtási intézet a büntetés végrehajtásának helye.

2. Szabálysértési elzárás

2.1. Rendőrségi fogda

Abban az esetben, ha az elkövetőt szabálysértési őrizetbe vették és a szabálysértési elzárás kiszabása

során történt beszámítást követően, a szabálysértési elzárás hátralevő tartama a két napot nem haladja meg, a szabálysértési elzárást a szabálysértési őrizetet foganatosító rendőrség székhelye szerinti rendőrségi fogdában kell végrehajtani¹⁶. Nincs helye az elkövető munkáltatásának, ha a szabálysértési elzárást rendőrségi fogdán kell végrehajtani.

2.2. Büntetés-végrehajtási intézet

Főszabály¹⁷ szerint a végrehajtás helye büntetés-végrehajtási intézet, valamint akkor is, ha az elkövető rendőrségi fogdába történő befogadására férőhely hiányában nincs lehetőség.

3. Közös szabályok

Felnőtt korúak esetében az elzárást, illetve a szabálysértési elzárást töltő személy lakóhelye, nem magyar állampolgárságú, vagy Magyarországon állandó lakóhellyel nem rendelkező személy esetében (az elzárást, illetve a szabálysértési elzárást) kiszabó bíróság székhelye szerint illetékes büntetés-végrehajtási intézetben, továbbá fiatalok esetében a fiatalok lakóhelyéhez legközelebbi, amennyiben kevesebb, mint tizenöt nap van hátra az elzárásból vagy a szabálysértési elzárásból, akkor a lakóhelye szerint illetékes büntetés-végrehajtási intézetben kell végrehajtani.

Fiatalok lakóhelyéhez legközelebbi büntetés-végrehajtási intézetek fiatalok nők esetében a Pálhalmai Országos Büntetés-végrehajtási Intézet és a Bács-Kiskun Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet telephelyeként működő Fiatalok Regionális Büntetés-végrehajtási Intézete (Kecskemét), míg fiatalok férfiak esetében Fiatalok Büntetés-végrehajtási Intézete (Tököl) és a Bács-Kiskun Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet telephelyeként működő Fiatalok Regionális Büntetés-végrehajtási Intézete (Kecskemét)¹⁸.

Felnőtt korúak esetében, ha az elzárásból, illetve a szabálysértési elzárásból tizenöt napnál több van hátra, vagy a lakóhelye szerint illetékes büntetés-végrehajtási intézetben férőhely hiányában elhelyezésre lehetőség nincs, nőket a Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézetbe és a Pálhalmai Országos Büntetés-végrehajtási Intézetbe, míg a férfiakat Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézetbe,

---

¹⁶Ld.: Szabs.tv. 139.§ (1) és (1a) bekezdés

¹⁷57/2014. (XII.5.) BM rendelet 1.§ (1) bekezdés

¹⁸ 16/2018. (VI.7.) BM rendelet 5. mellékelt 3.pont

az Állampusztai Országos Büntetés-végrehajtási Intézetbe, a Budapesti Fegyház és Börtönbe, a Szegedi Fegyház és Börtönbe, a Tiszalöki Országos Büntetés-végrehajtási Intézetbe és a Tököli Országos Büntetés-végrehajtási Intézetbe lehet elhelyezni¹⁹.

VIII. A végrehajtást kizáró körülmények

1. Elzárás

Az elzárás vagy annak hátralevő része nem hajtható végre²⁰, ha az ügydöntő határozat jogerőre emelkedését követően az elzárásra ítélt

- a szülést követően gyermekének gondozásáról egy éven át saját háztartásában gondoskodott,
- legalább egy évig gyermekgondozási díjban vagy gyermekgondozást segítő ellátásban részesült,
- öt évet vagy azt meghaladó időt töltött szabadságvesztésben vagy letartóztatásban, vagy két évet vagy azt meghaladó időt töltött javítóintézetben.

A végrehajthatóság megszűnését a büntetés-végrehajtási bíró állapítja meg.

Az elzárást kiszabó határozat jogerőre emelkedésekor szabadságvesztést vagy javítóintézeti nevelést töltő vagy más ügyben letartóztatásban levő elítélten a szabadságvesztés kitöltését, a javítóintézetből történő elbocsátás vagy a letartóztatás megszüntetését követően kell végrehajtani az elzárást²¹.

A végrehajtás elévülését félbeszakítja, ha az elítélttel szemben szabadságvesztést, javítóintézeti nevelést vagy letartóztatást vesznek fogamatba. Ezeknek a körülményeknek a megszűnéséig az elévülés nyugszik²².

---

¹⁹16/2018. (VI.7.) BM rendelet 5. mellékelt 5.pont

²⁰Bv.tv. 278.§

²¹Bv.tv. 274.§ (1) bekezdés

²²Bv.tv. 274.§ (2) bekezdés

2. Szabálysértési elzárás

A szabálysértési elzárás végrehajtását kizáró körülmények²³

- ha az elkövető a szabálysértési elzárást kiszabó határozat jogerőre emelkedését követően egy évet meghaladó időt töltött szabadságvesztésben, elzárásban, javítóintézeti nevelésben vagy letartóztatásban,
- ha a szabálysértési elzárás kiszabását kizáró körülmény következett be,
- ha az alaphatározat jogerőre emelkedését követő egy vagy két év eltelt (relatív vagy abszolút elévülési idő).

A szabálysértési elzárás kiszabásának akadályát képezi²⁴, ha az eljárás alá vont személy:

- a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló törvényben meghatározott fogyatékos személy, illetve napi rendszeres életfenntartó, vagy fekvőbeteg - ellátásban részesül,
- a várandósság tizenkettedik hetét elérő nő,
- tizennegyedik életévét be nem töltött gyermekét egyedül nevelő szülő, gyám,
- fogyatékos, vagy folyamatos ápolást, felügyeletet, gondozást igénylő hozzátartozójáról egyedül gondoskodik.

IX. Jogok, kötelezettségek

Az elzárás és a szabálysértési elzárás szankciók eltérő súlya az elítéltet megillető jogosultságok körében tükröződik leginkább.

Az elzárásra ítéltet és a szabálysértési elzárást töltő elkövetőt - eltérő rendelkezés hiányában, elsősorban - ugyanazon jogok illetik meg és kötelezettségek terhelik. Ezeket az alábbi táblázat foglalja össze:

---

²³Bv.tv. 433.§ (3) bekezdés

²⁴Ld.: Szabs.tv. 10.§ a)-d) pont

Jogok ²⁵	Kötelezettségek ²⁶
<ul style="list-style-type: none"> • saját ruháját viselheti, • hozzátartozóival, valamint az általa megjelölt és a büntetés-végrehajtási intézet által engedélyezett személyekkel levelezhet, • hetente legalább három alkalommal tíz perc időtartamban távbeszélő használatára jogosult, ez ellenőrizhető, az ellenőrzés lehetőségéről tájékoztatni kell, • havonta legalább két alkalommal fogadhat látogatót, • részére heti négy óra kimaradás engedélyezhető, a kimaradás tartama az elzárásba beszámít, • a külön jogszabályban meghatározott összeget a személyes szükségleteire használhatja fel, • csomagot hetente kaphat, • a büntetés-végrehajtási intézetben a rendelkezésre álló sport- és közművelődési lehetőségeket igénybe veheti, • naponta legalább egy óra szabad levegőn tartózkodásra jogosult, • a büntetés-végrehajtási intézetben, illetve annak felügyeleti szerveinél és a büntetés-végrehajtástól független 	<ul style="list-style-type: none"> • az elzárást, illetve szabálysértési elzárást a büntetés-végrehajtási szervek által meghatározott helyen tölteni, • a büntetés-végrehajtási intézet rendjét megtartani, a kapott utasításokat teljesíteni, • a büntetés-végrehajtási intézet tisztán tartását és ellátását szolgáló munkában díjazás nélkül, alkalmyszerűen részt venni, • a tartására fordított összeghez hozzájárulni, kivéve, ha önhibáján kívüli okból nem dolgozik, és nem részesül nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban vagy szolgálati járandóságban, illetve nem rendelkezik letéti pénzzel, • a végrehajtás alatt okozott kárt megtéríteni, • tankötelezettsége esetén az általános iskolai tanulmányokat folytatni.

²⁵Bv.tv. 275.§ (1)-(7) bekezdés

²⁶Bv.tv. 274.§ (3) bekezdés

<p>szervezhez közérdekű bejelentés, panasz, kérelem és jognyilatkozat előterjesztésére jogosult,</p> <ul style="list-style-type: none"> • választójogát gyakorolhatja, • jogosult nyilatkozatot tenni médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló törvény szerinti műsorszámban vagy sajtótermékben, vagy az elektronikus hírközlésről szóló törvény szerinti elektronikus hírközlő hálózat útján történő közzététellel, • részt vehet a munkáltatásban, amiért részére a szabadságvesztésre ítétekkel azonos mértékű munkadíj jár és a szabadságvesztésre ítétekkel együtt dolgozhat. 	
--	--

A fentiekén túl a szabálysértési elzárást töltő elkövetőt megilleti még²⁷:

- a személyes szükségleteire fordítható összegét alkalmanként - a jogszabályban meghatározott levonásokat követően - 100%-os mértékig elköltheti,
- kapcsolattartójával hetente 5 alkalommal, alkalmanként 10 perc időtartamban telefonálhat,
- havonta legalább két alkalommal fogadhat látogatót, alkalmanként 90 perc időtartamban.

X. Jutalmak, fenyítések

A jutalmak és fenyítések rendszerét²⁸ az alábbi táblázat foglalja össze:

Jutalmak	Fenyítések
<ul style="list-style-type: none"> • dicséret, 	<ul style="list-style-type: none"> • feddés,

²⁷57/2014. (XII.5.) BM rendelt 19.§ (2) bekezdés

²⁸Bv.tv. 276.§ (1)-(2) bekezdés

<ul style="list-style-type: none"> • a személyes szükségletekre fordítható összeg növelése, • pénzjutalom, • rendkívüli kimaradás, ami az elzárás tartamába beszámít. 	<ul style="list-style-type: none"> • a személyes szükségletekre fordítható összeg legfeljebb ötven százalékkal történő csökkentése, • a kimaradás legfeljebb három alkalomra történő megvonása, • öt napig terjedő magánelzárás, amelynek során engedélyezhető, hogy az elítélt dolgozzon.
--	---

Ha az elítélt, illetve az elkövető ellen újabb büntetőeljárás indul vagy van folyamatban, részére kimaradás nem engedélyezhető. Ha az elzárás, illetve szabálysértési elzárás tartama a húsz napot meghaladja, kérelmet nyújthat be a kimaradás összevontan történő kiadása érdekében. Összevontan legfeljebb huszonnégy óra kimaradás engedélyezhető.

Az elítélt, illetve az elkövető szökés vagy engedély nélküli eltávozás esetén, továbbá ha engedéllyel távozott, de jogellenesen nem tért vissza, az elzárás, illetve szabálysértési elzárás végrehajtása alatt további kimaradásra nem mehet. A büntetés-végrehajtási szerv vezetője erről határozatot hoz. Ha egy éven belül újabb elzárást, szabálysértési elzárást vesznek foganatba, az intézet parancsnoka e körülményekre figyelemmel az újabb büntetés tekintetében a kimaradást határozattal megtilthatja.

A büntetés-végrehajtási intézet magánelzárást kiszabó határozata ellen az elzárásra ítélt a büntetés-végrehajtási bíróhoz bírósági felülvizsgálati kérelmet nyújthat be, amelyet a határozat közlésekor nyomban be kell jelenteni és a magánelzárás végrehajtására halasztó hatálya van.

Biztonsági intézkedésként biztonsági zárkába, illetve részlegbe helyezés nem alkalmazható.

XI. A végrehajtás elhalasztása

1. Elzárás

Az elzárás végrehajtásának elhalasztására vagy félbeszakítására vonatkozó szabályokat korábban a Be. tartalmazta, jelenleg a Bv.tv.-ben találunk ezzel kapcsolatos rendelkezést, amely szerint csak a

rendbírság helyébe lépő elzárásra kötelezett kórházi gyógykezelésének szükségessége esetén és csak ezen időtartamig engedélyezhető a halasztás vagy a félbeszakítás. Nem lehet végrehajtani a rendbírság helyébe lépő elzárást, ha az elzárásról rendelkező határozat jogerőre emelkedésétől számítva egy év eltelt. Az elévülési időbe nem számít be a rendbírság helyébe lépő elzárás halasztására vagy félbeszakítására engedélyezett idő²⁹.

Ugyanakkor a tanács elnöke az elzárás végrehajtásának megkezdésére az elítélt kérelmére fontos okból, különösen az elítélt személyi vagy családi körülményeire való tekintettel, legfeljebb három hónapra halasztást engedélyezhet. Ha az elítélt betegsége az elítélt életét közvetlenül veszélyezteti, a tanács elnöke a fenti tartamú halasztást meghaladó, határozott ideig tartó halasztást is engedélyezhet vagy az engedélyezett halasztást meghosszabbíthatja.

El kell halasztani (kérelem nélkül, hivatalból is) az elzárás végrehajtásának megkezdését annak az elítéltnak az esetében, aki a tizenkettedik hetet meghaladó várandós, legfeljebb a szülés várható idejét követő tizenkettedik hónap végéig vagy egy évesnél fiatalabb gyermekét gondozza. A tanács elnöke ekkor igazságügyi orvos-szakértői szakvélemény alapján állapítja meg a halasztás egészségügyi feltételeinek fennállását, és a BVOP egészségügyi szakterület vezetőjének (az elítélt egészségügyi állapotának büntetés-végrehajtás keretei között való kezelhetőségére vonatkozó) nyilatkozatát figyelembe véve határoz a kérelemről. Azonban, ha a gyermek halva született, utóbb meghalt, vagy a gyermek véglegesen vagy tartósan kikerül az elítélt gondozásából, az elzárás végrehajtását a bíróság felhívására, amint azt a nő szülés utáni egészségi állapota lehetővé teszi, haladéktalanul meg kell kezdeni. A nő szülés utáni egészségi állapotáról a tanács elnökének a felhívására a BVOP egészségügyi szakterületének vezetője (a rendelkezésre bocsátott orvosi dokumentumok alapján) nyilatkozik. A fenti feltételek ellenére sincs helye halasztásnak, ha az súlyosan veszélyeztetné a közbiztonságot vagy a közrendet, illetve ha az elítélt szökésétől vagy elrejtőzésétől kell tartani³⁰.

2. Szabálysértési elzárás

A szabálysértési elzárás elhalasztása iránti kérelmet az első fokon eljáró bíróságnál lehet

---

²⁹ Bv.tv. 432.§ (3)-(4) bekezdés

³⁰Bv.tv. 40.§

előterjeszteni. A szabálysértési elzárást kiszabó, illetve az átváltoztatásról rendelkező bíróság kérelemre, egészségi, családi vagy más fontos okból a szabálysértési elzárás, illetve a pénzbírság, a helyszíni bírság, valamint a közérdekű munka helyébe lépő szabálysértési elzárás végrehajtását egy alkalommal legfeljebb hat hónappal halaszthatja el. A szabálysértési hatóság előtt előterjesztett kérelmet haladéktalanul kell továbbítani a bíróság részére. A kérelem előterjesztésének a szabálysértési elzárás megkezdésére előírt időpontig van helye.

A halasztást elutasító végzés ellen az elkövető, képviselője, fiataikorú esetén a törvényes képviselő is, a végzés közlésétől számított három napon belül fellebbezhet. A fellebbezést a törvényszék a beérkezéstől számított három napon belül tanácsülésen bírálja el³¹.

XII. A végrehajtás félbeszakítása

1. Elzárás

A büntetés-végrehajtási intézet parancsnoka az elítélt vagy védője, illetve az elkövető vagy képviselője kérelmére fontos okból (különösen személyi és családi körülményeire, egészségi állapotára tekintettel) legfeljebb harminc napig terjedő időtartamra engedélyezheti a végrehajtás félbeszakítását.

Ha az elkövető kórházi gyógykezelése szükséges és az a büntetés-végrehajtás keretei között nem megoldható, a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoka a gyógykezelés tartamára a végrehajtást félbeszakítja.

A félbeszakítás tartama az elzárás, illetve a szabálysértési elzárás tartamába nem számít be. A félbeszakítás alatt az elzárás, illetve a szabálysértési elzárás elévülése nyugszik. A félbeszakítási kérelmet elutasító határozat ellen az elítélt és a védője, illetve az elkövető és képviselője, továbbá fiataikorú esetén a törvényes képviselő a határozat közlésétől számított három napon belül panaszt jelenthet be.

---

³¹Szabs. tv.140.§ (1)-(2) bekezdés

A büntetés-végrehajtási intézet parancsnoka hivatalból vagy az elítélt, illetve az elkövető kérelmére félbeszakítja a végrehajtást, ha az elítélt, illetve az elkövető

- a tizenkettedik hetet meghaladóan várandós, a gyermek egy éves koráig, feltéve, hogy gyermekét a saját háztartásában gondozza,
- gyermekgondozási díjban vagy gyermekgondozást segítő ellátásban részesül, annak hátralévő idejére, de legfeljebb egy évre.

A büntetés végrehajtását haladéktalanul folytatni kell, ha

- a gyermek nem az elítélt, illetve az elkövető gondozásában van,
- a gyermekgondozási díj vagy a gyermekgondozást segítő ellátás folyósítását egy év elteltével megszüntetik³².

2. Szabálysértési elzárás

A szabálysértési elzárást foganatosító szerv a szabálysértési elzárás félbeszakításáról haladéktalanul értesíti a szabálysértési hatóságot, fiatalkorú elkövető esetében törvényes képviselőjét. A félbeszakításra engedélyezett határidő utolsó napját követő napon kell jelentkeznie az elkövetően a szabálysértési elzárás folytatása végett. Ha az erre vonatkozó felhívás ellenére az elkövető nem jelentkezik, a szabálysértési hatóság (értesítését követően) intézkedik az elővezetése iránt. Amennyiben a határidő elteltét követően önként jelentkezik, a szabálysértési elzárást folytatni kell³³.

3. A végrehajtás elévülésének félbeszakítása

Az elzárás végrehajtásának elévülését félbeszakítja, ha az elzárásra ítélttel szemben szabadságvesztést, javítóintézeti nevelést vagy letartóztatást vesznek foganatba³⁴.

A szabálysértési elzárás végrehajtásának elévülését félbeszakítja, ha az elkövetővel szemben elzárást vesznek foganatba³⁵. Ezeknek a körülményeknek a megszűnéséig (mindkét büntetési nem esetében) az elévülés nyugszik.

---

³²Bv.tv. 277.§

³³57/2014 (XII.5.) BM rendelet 10.§

³⁴Bv.tv. 274.§ (2) bekezdés

³⁵Bv.tv. 433.§ (2) bekezdés

XIII. szabadon bocsátás

Az elítéltek szabadítására vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni a szabálysértési elzárást töltő elkövetők vonatkozásában is.

Az elkövetőt szabadon kell bocsátani³⁶:

- a szabálysértési elzárás végrehajtásának utolsó napján,
- a szabálysértési elzárás végrehajtásának félbeszakítása napján,
- a szabálysértési elzárásra átváltotatott pénzbírság, helyszíni bírság összegéből hátralevő részösszeg megfizetése napján, illetve
- a Bv.tv. 433.§ (3) bekezdésben³⁷ foglalt (azaz a végrehajtást kizáró) körülmény valamelyikének bekövetkezése esetén, a körülmény bekövetkezésének, illetve észlelésének napján.

Az elkövető kérelmére a szabálysértési elzárást foganatosító szerv parancsnoka a szabaduláshoz készpénz segélyt, belföldi utazási vagy ruházati segélyt adhat. Segély a megjelölt jogcímeken külön-külön is adható, azok együttes összege az alapmunkadíjat nem haladhatja meg. Amennyiben az elkövető szabadulási címe vonattal megközelíthető, abban az esetben a belföldi utazási segély kiadásánál a hitelezett utazási utalvány biztosítását kell előnyben részesíteni. A szabaduló elkövető részére ruházati segély csak akkor adható, ha a szabaduláskor az évszaknak megfelelő ruházattal nem rendelkezik³⁸.

XIV. Záró gondolatok

A végrehajtás rendje a szabálysértési elzárás végrehajtása esetén az elzárás végrehajtási szabályaihoz igazodik, míg az elzárás végrehajtására a szabadságvesztés fogház fokozatára vonatkozó szabályok az irányadóak. Ebből következik, hogy a szabálysértési elzárás végrehajtása során (az elzárásra vonatkozó fogva tartási szabályok keretei között) a szabadságvesztés fogház végrehajtási fokozatához kapcsolódó enyhébb rezsimszabályok is irányadóak.

---

³⁶57/2014. (XII.5.) BM rendelet 25.§

³⁷Ha az elkövető a szabálysértési elzárást kiszabó határozat jogerőre emelkedését követően egy évet meghaladó időt töltött szabadságvesztésben, elzárásban, javítóintézeti nevelésben vagy letartóztatásban vagy a szabálysértési elzárás kiszabását kizáró körülmény következett be vagy a Szabs. tv. 24. §-ában meghatározott elévülés bekövetkezett.

³⁸57/2014. (XII.5.) BM rendelet 26.§

A két büntetésre vonatkozó általános végrehajtási szabályok bár a Bv.tv-ben külön-külön fejezetben kerülnek elhelyezésre, mégis a végrehajtási szabályok jelentős része a szabadságvesztés fogház fokozatával azonosak.

Azonban találunk egy-két kedvezőbb szabályt a szabálysértési elzárás végrehajtása esetén is, mint például azt, hogy a halasztás tartama hosszabb (hat hónap), mint elzárás esetében (három hónap), vagy a végrehajtás helye rendőrségi fogda is lehet. Ugyanakkor az általános elkülönítési szabályok mellett együtt helyezhetőek el a szabálysértési elzárást és az elzárást töltők, valamint közösen vehetnek részt a szabadságvesztést töltő elítéltekkel a szabadidős, sport, kulturális és egyéb rendezvényeken.

Fentiekén túl jelentősebb eltérés a végrehajtás szabályaiban nem mutatkozik, ekként - megítélésem szerint - nem érhető tetten a két büntetési nem közötti lényegi különbség, vagyis az, hogy az elzárás bűncselekmény, míg a szabálysértési elzárás szabálysértés elkövetése miatt kerül kiszabásra.

Összességében megállapítható, hogy egy kisebb súlyú cselekmény, azaz egy szabálysértés miatt kiszabott szankció végrehajtása jelentősebb különbséget nem mutat a szabadságvesztésre ítélték szabadságelvonó szankciójának végrehajtásától, holott lényegesen más cselekmények miatt szabták ki a szabadságelvonással járó büntetést. Az, hogy egy bűncselekmény és egy szabálysértés közötti különbözőség a végrehajtás során is megmutatkozzon, jóval több garanciát kellene nyújtani a szabálysértési elzárást töltő elkövetők részére, akár úgy, hogy külön lakóhelyiségekben kellene őket elhelyezni, de végső soron (a szabálysértési elzárások számának jelentős növekedés folytán) akár külön intézetet is lehetne létesíteni ebből a célból.

Felhasznált irodalom

- a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény
- a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény
- a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény
- a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény
- a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény Általános Indokolása
- a szabálysértési elzárás végrehajtását foganatosító intézetek kijelöléséről szóló 42/2012. (III.20.) Korm. rendelet
- az elzárás és a szabálysértési elzárás végrehajtását foganatosító intézetek kijelöléséről szóló 173/2013. (V.30.) Korm. rendelet
- a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény végrehajtásáról szóló 114/2007. (V. 24.) Korm. rendelet módosításáról, valamint az elzárás és a szabálysértési elzárás végrehajtását foganatosító intézetek kijelöléséről szóló 173/2013. (V. 30.) Korm. rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 333/2014. (XII.18.) Korm. rendelet
- a szabadságvesztés, az elzárás, a rendbírás helyébe lépő elzárás, az előzetes letartóztatás és a szabálysértési elzárás végrehajtását foganatosító büntetés-végrehajtási intézetek kijelölésének szabályairól szóló 55/2014. (XII. 5.) BM rendelet
- a szabálysértési elzárás végrehajtásának részletes szabályairól szóló 57/2014.(XII.5.) BM rendelet
- a szabadságvesztés, az elzárás, a rendbírás helyébe lépő elzárás, a letartóztatás és a szabálysértési elzárás végrehajtását foganatosító büntetés-végrehajtási intézetek kijelölésének szabályairól 16/2018. (VI. 7.) BM rendelet
- Elek Balázs: A jogerő a büntetőeljárásban.
- http://debreceniitlotabla.birosag.hu/sites/default/files/field_attachment/a-jogero-a-buntetoeljarasban-1-14.pdf (2016.december 1-jei letöltés)

- Dr. Háger Tamás: Új büntetési nem a büntető törvényben: az elzárás
- http://debreceniitlotabla.birosag.hu/sites/default/files/field_attachment/ht_elzaras_szoveg.pdf (2016. december 1-jei letöltés)
- https://www.jogiforum.hu/files/publikaciok/hodosy_annamaria__a_szabadsagvesztesrol_es_anna_alternativairrol%5bjogi_forum%5d.pdf (2019. október 16-ai letöltés)
- <https://bv.gov.hu/hu/a-kezdetek> (2019. október 16-ai letöltés)
- <https://bv.gov.hu/hu/a-csemegi-kodex> (2019. október 16-ai letöltés)